

Na zámku je práce jako na kostele

22.3.2022 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Brandýs nad Orlicí je v našem kraji takovým unikátem. Jedna skupina nadšenců se snaží zachránit ruiny hradu Orlík nad městem a další parta lidí zase bývalý pozdně barokní zámek. S hybatelem postupné rekonstrukce zámku, lékařem Pavlem Skalickým, se sešel náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Línek přímo na místě.

Zámek leží v nádherné zahradě s historickými i nově vysázenými stromy, nedaleko železničního koridoru, kde je teď s aktuální stavbou obzvláště rušno. Po zrušení diagnostického ústavu pro dívky se objekt několik let v podstatě rozpadal a prostupovala ho vlhkost. Právě s ní svádějí noví majitelé, kteří zámek zakoupili v roce 2019 v aukci, největší boj. Svědčí o tom odstraněná omítka v přízemí se zásahy odborníka na vlhkost v historických objektech. S vlhkostí souviselo i napadení trámů dřevomorkou.

Část přízemní zprovoznili pro uprchlíky

„Obdivuji elán a odvalu pana Skalického, jeho rodiny a přátel, kteří se pustili do tak velké výzvy. Je tu opravdu práce jako na kostele, i když je to bývalý zámek,“ říká Roman Línek. Ten si nejprve prohlédl trochu improvizované prostory v přízemí, které majitelé nabídli ukrajinským uprchlíkům. Zatím tu je s malými kamny poměrně chladno, ale starosta Brandýsa Petr Řehák slibuje dovézt větší, jen co komíník udělá revizi komínu. „Zatím je to takové tábornické, třeba pro partu mladších lidí, ale je tu i záchod, koupelna a kuchyňka,“ ukazuje Pavel Skalický možnosti připravené pro nouzový pobyt. Podle aktuální informace už tu bydlí tři ukrajinské maminky s pěti dětmi.

Bude tu kavárna i turistické centrum

Pardubický kraj pomohl společnosti Orlice, která zámek vlastní, s prvními dotacemi na stavebně historický průzkum a projekt zachrany. „V minulém roce to byl 80 tisíc korun na průzkum a letos rada odsouhlasila 100 tisíc korun na projektovou dokumentaci,“ upřesnil Roman Línek.

Za dva roky je tu už vidět hodně práce. „Podařilo se nám pod dohledem statika zpevnit krovy a stropy železnými výztuhami, postupně budou mizet dřevěné podpěry v jednotlivých místnostech. Plánujeme dole otevřít kavárnu, menší turistické informační centrum, prezentace Komenského myšlenek a komunitní prostor. Brandýs je malé městečko, nemůžeme počítat s davy turistů, aby se tu užívala například restaurace,“ vysvětluje Pavel Skalický. Ten zároveň zve dobrovolníky na sobotu 23. dubna, kdy se tu bude v souvislosti se Dnem Země vysazovat několik stovek keřů.

Barokní zámek Trautmannsdorfů z let 1781-83 postavený stavitelem J. Tůmou v místech někdejšího kláštera Jednoty bratrské, později panského domu, byl přestavěn klasicistně a r. 1914 neobarokně pro bankéřskou rodinu Fischerů. Po roce 1996 sloužila budova jako výchovný ústav pro problémové dívky. V roce 1997 poškodily zámek povodně. Provoz ústavu byl přerušen až v roce 2013, když spadl nad hlavním schodištěm strop. Od té doby byl zámek opuštěný. Ucpané okapní svody zničily čelní fasádu. Měděné parapety i mosazné kliky z interiéru byly ukradeny. V nevětrané budově se rozrostla dřevomorka. V roce 2019 po čtyřech kolech dražby získal zámek lékař Pavel Skalický, který plánuje budovu spolu s přáteli zachránit, rekonstruovat a včetně zahrady zpřístupnit veřejnosti.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/115811/na-zamku-je-prace-jako-na-kostele>